

РЕШЕНИЕ

№ 637

гр. София, 24.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Б СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети февруари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Любомир Василев

Членове: Калина Анастасова
Десислава Ал. Алексиева

при участието на секретаря Донка М. Шулева
като разгледа докладваното от Калина Анастасова Въззивно гражданско дело
№ 20211100512122 по описа за 2021 година

Производството е по чл. 258 – чл. 273 ГПК.

С Решение № 20161708 от 22.07.2021 г. по гр.д. № 55422/2020 г. по описа на СРС, 156 с-в е осъдена С.Д.В.Р., с адрес: гр. София, ул. **** да заплати на Л.К. Г., ЕГН: *****, с адрес: гр. София, ж. к. ****, на основание чл. 238, ал. 1 ЗМВР, във вр. чл. 200 КТ, във вр. чл. 52 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД, сумата от 8000,00 лева, представляващи обезщетение за претърпени немуществени вреди - болки, страдания, притеснения от причинени от неправилна 4-лъчиста рана, която е хирургически обработена, с добре адаптирани охлузни ръбове с обща площ с размери 1,8/0,7 см и дължина на лъчите между 0,5 до 1,1 см., отоци по околните меки тъкани и кръвонасядане в синкаво червеникаво-морав цвят на обща площ се размер 4,5/3,5 см. с косо разположение на големия размер, както и мозъчно сътресение в следствие на трудово-злополука настъпила на 17.10.2020 г., около 22:45 ч., в гр. София на бул. „Сливница“, действайки като полицаи действащ в автопатрул, при задържането на лице, на което били поставени белезници и вкарано в патрулния автомобил, последното нанесло удар с крак в областта на главата на Л.К. Г., ведно със законната лихва от 17.10.2020 г. до окончателното плащане.

Срещу така постановеното решение е подадена въззивна жалба от ответника с изложени подробни доводи за неправилност, поради нарушение на материалния закон и необоснованост. Поддържа, че постановеното от СРС решение не е мотивирано, не са

обсъдени възраженията на ответника. Не е съобразено при определяне размера на обезщетението, че при постановяване на решението си първата инстанция не е съобщила противоречие в медицинската документация, което е установено от експерта по СМЕ и се отнася до констатираната рана на челото на ищцата - с какви размери и характеристики е и по какъв начин е третирана. При определяне размера на обезщетението съдът не е съобразил, че лимита на отговорност по реда на чл.238, ал.1 ЗМВР за причинена средна телесна повреда е по-нисък от определеното от съда обезщетение за причинена лека телесна повреда на ищцата, което е неправилно и необосновано. Излага, че при определяне размера на обезщетение съдът неправилно е преценил причинените на ищцата неимуществени вреди- болки и страдания, като не е съобразил комплексния критерий, включващ обстоятелства като вид и характер на увреждането, причинени морални страдания и пр. според разясненията на Постановление № 4/1968 г. на Пленума на ВС досежно определението на понятието „справедливост” по чл.52 ЗЗД. В случая е несъмнено, че ищцата е претърпяла трудова злополука, изразяваща се във временно разстройство на здравето неопасно за живота, поради което определянето на обезщетение следва да бъде съобразено с проведеното лечение – в домашни условия, без усложнения и без извършване на операции и/или други инвазивни медицински интервенции, проведеното лечение – постелен режим за период около 10 дни, както и липсата на нарушение в изключителна степен нормалното състояние на пострадалата, без значителни неудобства и ограничения.

Отправя искане за отмяна на решението като неправилно и отхвърляне на исквете. Претендира разноски.

В срока по чл. 263, ал. 1 ГПК е подаден отговор на въззивна жалба от ищеца Л.К. Г., в който е изразено становище за нейната неоснователност. Заявява, че са неоснователни доводите на въззивника за противоречие в медицинската документация, доколкото в съставеното СМУ травмите на пострадалата са описани по детайлно, а не както при проведения първичен преглед. Доводите на въззивника за неправилно приложение на материални закон следва да бъдат оставени без уважение, тъй като постановеното от СРС решение е правилно и съобразено със закона. Претендира разноски.

Софийски градски съд, след като съобрази доводите и твърденията на страните и събраните писмени доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

Съгласно чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от релевираните основания във въззивната жалба.

Настоящият състав намира, че постановеното решение е валидно, допустимо и правилно, като на основание чл.272 ГПК въззивният състав препраща към мотивите, изложени от СРС.

Фактическата обстановка по спора е била правилно установена от СРС и по идентичен начин се установява и пред настоящата инстанция.

Във връзка с доводите за неправилност изложени във въззивната жалба е необходимо да се добави и следното:

Производството е образувано по подадена искова молба на Л.К. Г. срещу С.Д.В.Р., с която са предявени иски с правно основание чл. 238, ал. 1 ЗМВР, във вр. чл. 200 КТ, във вр. чл. 52 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД, за заплащане на сумата от 20000.00 лева, представляващи обезщетение за претърпени немуществени вреди - болки, страдания, притеснения от причинени от неправилна 4-лъчиста рана, която е хирургически обработена, с добре адаптирани охлузни ръбове с обща площ с размери 1,8/0,7 см и дължина на лъчите между 0,5 до 1,1 см., отоци по околните меки тъкани и кръвонасядане в синкаво червеникаво-морав цвят на обща площ с размер 4,5/3,5 см. с косо разположение на големия размер, както и мозъчно сътресение в следствие на трудово-злополука настъпила на 17.10.2020 г., около 22:45 ч., в гр. София на бул. „Сливница“, действайки като полицаи действащ в автопатрул, при задържането на лице, на което били поставени белезници и вкарано в патрулния автомобил, последното нанесло удар с крак в областта на главата на Л.К. Г., ведно със законната лихва от 17.10.2020 г. до окончателното плащане.

В срок по чл. 131, ал. 1 ГПК е подаден отговор на искова молба, с който претенциите се оспорват по основание и размер. Твърди се, че в случая била неприложима нормата на чл. 236 ЗМВР. Поддържа, че е оглед твърденията на ищеца и препращането към чл. 200 КТ по скоро в случая можело да се предположи, че касало за претенция по чл. 238 ЗМВР. Изложени са доводи, че ищцата била държавен служител, поради което била налице специална правна уредба, която дерогирала приложението на КТ с подробно изложени аргументи. Излага съображения, че била сключена и служебна застраховка по която застрахователят следвало да изплати размера на по-голямо обезщетение, извън размерите предвидени в чл. 238 ЗМВР. Твърди и обосновава, че имало регламентиран специален ред по който лицата, които искали да им бъде заплатено обезщетение следвало да го направят, като в случая ищцата не била спазила този ред, поради което не било налице неизпълнение на задължението за заплащане на обезщетение. Прави възражение за съпричиняване, като ищцата не била спазила методическите указания, който следвало да се приложат в случая. Поддържа, че от доказателствата по делото не може да се направи извод за наличието на причинно-следствена връзка. Навежда доводи по приложението на чл. 52 ЗЗД, според който следвало да се определи обезщетението, като аргументира, че в

случая претендиращия размер бил завишен и щял да наруши забраната за неоснователно обогатяване, поради нарушаване на принципите на справедливостта. Сочи, че претенцията за мораторна лихва била неоснователна, поради неоснователност на главния иск. Отправено е искане за отхвърляне на предявените искове.

Предмет на делото е парично вземане за сумата 20 000лв. на полицейски служител за обезщетение за репарирание на неимуществени вреди от причинените й неимуществени вреди по време на изпълнение на служебните й задължения, за заплащането на което се претендира ангажиране на обективната отговорност на ответника.

Страните се намират в служебно правоотношение, като ищцата заема длъжността „Старши полицай“ в МВР, 03 РУ - СДВР.

Чрез показанията на разпитаните пред първата инстанция гласни доказателства, чрез показанията на свидетелите Т., Г. и М., преценени по правилата на чл. 172 ГПК, като последователни, житейски и правно логични се установява, че на 17.10.2020 г. ищцата била назначена за автопатрул на смяна от 19:00 ч. до 07:00 ч. Съответно, на 18.10.2020 г. била в екип със свидетеля Т.В. Т.. По време на смяната, около 22:45 ч. на бул. „Сливница“ до кръстовището с ул. „Чавдарица“, в близост до заведение за бързо хранене „Аладин фуудс“ двамата със свидетеля Т. задържали лице от мъжки пол, което било в нетрезво състояние и имало хулиганско поведение. Лицето оказало съпротива, поради което му били поставени белезници, след което служителите го вкарали в полицейския автомобил. Ищцата седнала в служебния автомобил до лицето, за да предотврати съпротива и самонараняване, но тогава задържаният се извъртял и й нанесъл удар с коляно в главата в областта на дясното око.

Чрез показанията на свидетеля Т. се установява, че след нанесените й удари, за кратко ищцата е загубила съзнание, тъй като за около 5-10 минути тя била неадекватна, не му отговаряла и след това се свестила, но била замаяна, както сочи и свидетеля М..

Установява се от представената в производството медицинска документация, че в резултат на ударите нанесени на ищцата от задържаното лице в областта на главата й е било причинено мозъчно сътресение. Въз основа на тази констатация на невролог, извършена на 21.10.2020 г. експерта по допусната в първата инстанция СМЕ е посочил, че диагнозата мозъчно сътресение без изпадане в безсъзнание реализира медикобиологичния признак „временно разстройство на здравето, неопасно за живота“. Това заключение е дадено с оглед удостовереното, че в съставената след инцидента медицинска документация въз основа на извършените прегледи на пострадалата не са налице категорични данни, за това дали същата е загубила съзнание след ударите. Въпреки това, в производството е установено, че за около 5-10 минути след нанесените й удари ищцата не е била адекватна и не е реагирала на сигналите на колегата й -свидетеля Т.. С оглед това и дадената от експерта по СМЕ констатация е, че

в случая е възможно ищцата да е губила съзнание след ударите. В този случай диагнозата мозъчно сътресение с изпадане в безсъзнание реализира медикобиологичния признак „временно разстройство на здравето, временно опасно за живота”. При така установеното, съдът намира че е налице противоречие в даденото от експерта заключение пред първата инстанция, доколкото в констатациите не са съобразени събраните в производството гласни доказателства, в случая чрез показанията на свидетеля Т.. Именно въз основа на тях може да бъде определено, че в резултат на трудовата злополука на ищцата е било причинено мозъчно сътресение с изпадане в безсъзнание или според даденото обяснение в с.з. изпадане в нокаут, което е форма на безсъзнание. Макар в съставената медицинска документация при извършения малко по-късно на 17.10.2020 г. преглед във ВМА да е установено, че пострадалата е адекватна и контактна, без огнищна неврологична симптоматика, това не сочи за категоричност, че същата не е губила съзнание след инцидента, както сочи експерта по СМЕ.

При така посоченото, съдът намира че следва да даде вяра на приетата пред първата инстанция СМЕ по реда на чл.202 ГПК за изясняване на спорните по делото факти.

С оглед това доводите на въззивника, че определеното от първата инстанция обезщетение за понесените от пострадалата неимуществени вреди е неоснователно, съответно е в завишен размер, съдът намира за неоснователни. Както сам е посочил експерта, при изслушването му при мозъчно сътресение със загуба на съзнанието е реализиран медикобиологичния признак „временно разстройство на здравето, временно опасно за живота”, което представлява средна телесна повреда. Противоречие в съставената и представена на експерта по СМЕ медицинска документация не е налице, доколкото в съставеното съдебно-медицинско удостоверение е посочено подробно и ясно каква е констатираната рана на челото в дясната част на главата, над веждата на ищцата, за която е установено в производството, че се дължи на нанесените ѝ от задържаното лице удари. Именно и по отношение на нея първата инстанция е определила обезщетение за причинени неимуществени вреди за нараняване на главата описано като неправилна 4-лъчиста рана, която е хирургически обработена, с добре адаптирани охлузни ръбове с обща площ с размери 1,8/0,7 см и дължина на лъчите между 0,5 до 1,1 см, т.е. с оглед удостовереното от специалист – съдебен лекар в съставеното съдебно-медицинско удостоверение.

Освен това, съдът констатира, че чрез приетата пред първата инстанция СМЕ се установява, че след зарастване на раната на челото на ищцата ще остане траен, постоянен белег за цял живот, като с времето същия само ще избледнее.

В производството не е спорно, че с Разпореждане № 30004/11.01.2021 г. на ТП

на НОИ - гр. София, е признат за трудова злополука по смисъла на чл. 55, ал. 1 КСО процесният инцидент.

Не са ангажирани доказателства за определяне на обезщетение на ищцата по реда на чл.238, ал.1 ЗМВР, както и за изплащане на застрахователно обезщетение на последната във връзка с настъпилото застрахователно събитие.

При така установеното, съдът намира следното от правна страна:

Тъй като са въведени твърдения, че ищцата е държавен служител – полицейски орган по чл.142, ал.1, т.1 ЗМВР (Обн., ДВ, бр. 53 от 27.06.2014г.), а за статута на тази категория служители на МВР, съгласно изрично посоченото в същата разпоредба, е приложим ЗМВР, се приема, че правилната материално-правна квалификация на предмета на спора е чл.238, ал.1 ЗМВР, като нормата е специална и дерогира прякото приложение на по-общата разпоредба на чл.125, ал.1 Закона за държавния служител/ЗДС.

Въззивната проверка за правилност, на осн.чл.269 ГПК, се извършва на решението само в обжалваната част и само на поддържаните във въззивната жалба конкретни оплаквания за неправилност, а именно следните: за постановяване на решението в обжалваната част в нарушение на закона – на разпоредбите на чл.238 ЗМВР с доводи за недължимост на обезщетение за вреди от претърпяната по служба телесна повреда от ищеца в по-висок размер от вече получения от ищеца и на чл.52 ЗЗД с доводи за прекомерно завишаване на размера на обезщетението за неимуществени вреди, както и за необоснованост на изводите за наличието на причинна връзка между трудовата злополука и претърпените от ищеца неимуществени вреди и за липса на съпричиняване на вредоносния резултат от ищеца.

Съгласно приложимата в случая разпоредба на чл.238, ал.1 ЗМВР на служителите в МВР, претърпели телесна повреда при или по повод изпълнение на служебните си задължения, се изплаща обезщетение в размер 10 месечни възнаграждения при тежка телесна повреда и 6 месечни възнаграждения при средна телесна повреда.

Като неоспорени и законосъобразни следва да се възприемат изводите, че в случая са налице всички кумулативни предпоставки за ангажиране на обективната отговорност на ответника за обезщетение за вреди от претърпените на 17.10.2020 г. по служба телесни увреждания, които са признати за трудова злополука, с материално-правно основание чл.238, ал.1 ЗМВР, каквото обезщетение не е заплатено по реда на НАРЕДБА № 8121з-920 ОТ 13 ЮЛИ 2017 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ОБЕЗЩЕТЕНИЯТА ПО ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА ОТ ЗАКОНА ЗА МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ. Както сам е посочил ответника в подадения пред първата инстанция писмен отговор на ищцата, като служител в органите на МВР не е било определено и изплатено обезщетение по чл.238, ал.1 ЗМВР

- в размер на шест БТВ.

Поставеният пред съда правен спор се свежда до това има ли материално право ищецът да получи от съответната администрация - СДВР по-висок размер обезщетение за репарирание на неимуществени вреди от причинената по време на службата телесна повреда и в какъв размер.

Приема се, че приложимата разпоредба на чл.238, ал.1 ЗМВР в частта, с която е регламентирана обективната имуществена отговорност на съответната администрация на МВР за репарирание на вреди при причинена средна и тежка телесна повреда при или по повод изпълнение на служебните си задължения е ясна, поради което е ненуждаеща се от тълкуване. В частта, с която нормативно е лимитирана имуществената обективна отговорност на съответната администрация на МВР до посочените в нея размери, се приема, че разпоредбата е неясна, тъй като е в противоречие с други аналогични норми от системата на правото, а именно разпоредбите на чл.200 КТ и чл. чл.125 ЗДСл, поради което се нуждае от тълкуване. Такава форма на неяснота на правните норми е изрично обоснована от правната доктрина, като поставяща под съмнение смисъла на нормата и налагаща да бъде тълкувана по начин да се осъществи целеното от законодателя единство с правната система или да се извърши системното ѝ тълкуване. Приема се, че разпоредбата на чл.238, ал.1 ЗМВР в частта, с която нормативно се лимитира обективната имуществена отговорност за вреди третира неблагоприятно полицейските служители в сравнение с всички останали държавни служители, работници и служители, това нарушава справедливостта и води до несправедливи социални резултати. Ето защо, се налага да се извърши тълкуване на разпоредбата на чл.238, ал.1 ЗМВР в посочената част. С оглед констатирания недостатък, който не е езиков, а е по-общ, следва да се приложи логическият начин на тълкуване или тълкуване по аналогия на неясния елемент от тълкуваната норма, което следва да се извърши с помощта на другите ясни аналогични норми, които, както се посочи, са неприложими пряко или по аналогия, а именно разпоредбите на чл.125 Закона за държавния служител (Обн., ДВ, бр. 67 от 27.07.1999 г., в сила от 28.08.1999г.) и чл.200 КТ, регламентиращи сходна с разглеждания случай обективна отговорност на съответната администрация, респективно на работодателя за вреди, причинени на държавен служител, респективно на работник или служител по трудово правоотношение, в които не е нормативно лимитиран размерът на дължимото обезщетение за вреди на работника или служителя. Като се изхожда от това, че целта на законодателя не би могла да е да постави в по-неблагоприятно положение полицейските служители, се приема, че и обективната отговорност на съответната администрация на МВР в хипотезата на чл.238, ал.1 ЗМВР не би следвало да бъде нормативно лимитирана. Този тълкувателен резултат се приема да е достатъчно убедителен, поради което не се налага прилагането на други начини на тълкуване на разпоредбата на чл.238, ал.1 ЗМВР в посочената неясна част. Като краен резултат от

тълкуването, се приема, че размерът на обезщетението по чл.238, ал.1 ЗМВР не следва да бъде нормативно ограничен.

Поради изложеното, дължимото на ищеца обезщетение за неимуществени вреди в хипотезата на чл.238, ал.1 ЗМВР следва да бъде определено от съда по справедливост на осн. чл.52 ЗЗД, след което от този размер следва да бъде приспаднато вече заплатеното и полученото обезщетение за неимуществени вреди.

Съдебната практика(напр.Решение № 2 от 27.02.2018г. на ВКС по гр. д. № 2303/2017г., III г.о., ГК), приема, че при определяне по справедливост по см. на чл.52 ЗЗД от съда на размера на обезщетението за неимуществени вреди следва да извърши преценка на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които при телесни увреждания са: характерът на увреждането и неговата трайност, начинът на извършването му, обстоятелствата при които е извършено, влошаване състоянието на здравето, включително допълнителното, причинените страдания, физически и психически. При определяне на размера на обезщетението за неимуществени вреди съдът следва да вземе предвид и дали и в каква степен пострадалият се е възстановил след извършени операции и проведено лечение, като по този начин съчетано да приложи критериите „продължителност на болките и страданията” и „последници от получените увреждания”.

В случая, са неоснователни оплакванията на необоснованост на изводите за размера на дължимото обезщетение. Първоинстанционният съд е съобразил всички конкретни правно- релевантни обстоятелства, каквито са вида и характера на телесните увреждания на ищцата – мозъчно сътресение със загуба на съзнание; причиняване на травма на челото от дясно в областта непосредствено над вътрешния край на дясната вежда, като има неправилна 4-лъчиста рана, която е хирургически обработена, с добре адаптирани охлузни ръбове с обща площ с размери 1,8/0,7 см и дължина на лъчите между 0,5 до 1,1 см; обстоятелството, че на мястото ще остане белег, който ще бъде за цял живот, но с времето ще избледнее; причинените на ищцата оточни и кръвонаседнали в синкаво червеникаво-морав цвят околни меки тъкани на обща площ с размер 4,5/3,5 см. с косо разположение на големия размер; оток и червено мораво кръвонасядане със синкав оттенък в областта на клепачите на дясното око, продължителността на физическите и психически болки и ограничения– около 44 дни, през които е ползван отпуск за временна нетрудоспособност, допълнително причинените болки във връзка с инцидента. Ето защо, са неоснователни оплакванията за несправедлив размер на дължимото обезщетение, като завишен спрямо претърпените болки и страдания. При преценка на сочените обстоятелства с оглед указанията на ППВС № 4/1968 г. настоящият състав намира за справедливо обезщетение в размер на сумата 8000.00 лв., което е съобразено и с общественоекономическата обстановка в страната към момента на настъпване на злополуката.

Неоснователно е и оплакването за необоснованост на изводите за липса на съпричиняване на резултата от ищцата. Съдебната практика приема, че, за да е неоснователно възражението за съпричиняване, ответникът следва да докаже при пълно и главно доказване, че трудовата злополука е настъпила и поради проявена груба небрежност при изпълнение на работата, т.е. не само, че е допуснато нарушение на правилата на безопасност на труда, но и, че работата е извършена при липса на елементарно старание и внимание и пренебрегване на основни технологични правила и правила за безопасност (Решение № 60 от 5.03.2014 г. на ВКС по гр. д. № 5074/2013 г., IV г. о., ГК) В случая, не е проведено от ответника пълно и главно доказване ищецът да е проявил липса на елементарно старания и внимание и пренебрегване на основни правила. Действително, при първия преглед на ищцата са били дадени препоръки за болнично лечение в продължение на два дни, но от това не може да се приеме за доказано твърдяното съпричиняване, при липса на убедителни данни за това в медицинската документация и заключението на СМЕ, от които да се направи извод, че е проявена груба небрежност от ищеца. Ето защо липсват основания за намаляване на обема на отговорността на ответника за причинените на ищцата вреди, поради съпричиняване.

Поради съвпадане изводите на двете инстанции, обжалваното решение следва да бъде потвърдено, като правилно, а подадената въззивна жалба оставена без уважение.

По разноските:

С оглед изхода на спора в полза на въззиваемата страна, на основание чл.78, ал.3 ГПК следва да се присъди сумата 500.00 лв.-разноски за заплатено адвокатско възнаграждение за настоящата инстанция.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 20161708 от 22.07.2021 г. по гр.д. № 55422/2020 г. по описа на СРС, 156 с-в, В ЧАСТТА, с която е осъдена С.Д.В.Р., с адрес: гр. София, ул. **** да заплати на Л.К. Г., ЕГН: *****, с адрес: гр. София, ж. к. ****, на основание чл. 238, ал. 1 ЗМВР, във вр. чл. 200 КТ , във вр. чл. 52 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД, сумата от 8000,00лева, представляващи обезщетение за претърпени немуществени вреди - болки, страдания, притеснения от причинени от неправилна 4-лъчиста рана, която е хирургически обработена, с добре адаптирани охлузни ръбове с обща площ с размери 1,8/0,7 см и дължина на лъчите между 0,5 до 1,1 см., отоци по околните меки тъкани и кръвонасядане в синкаво червеникаво-морав цвят на обща площ се размер 4,5/3,5 см. с косо разположение на големия размер, както и мозъчно сътресение в следствие на трудово-злополука настъпила на 17.10.2020 г., около 22:45 ч., в гр. София

на бул. „Сливница“, действайки като полицаи действащ в автопатрул, при задържането на лице, на което били поставени белезници и вкарано в патрулния автомобил, последното нанесло удар с крак в областта на главата на Л.К. Г., ведно със законната лихва от 17.10.2020 г. до окончателното плащане..

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване в едномесечен срок от получаването му от страните пред ВКС, при условията на чл. 280 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____